



**FAŁSZYWA ALTERNATYWA  
MODERNIZACJI PAŃSTWA:  
Czy modernizować i rozwijać państwo?  
Czy informatyzować administrację?**

**Krzysztof Głomb**

Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”



# DIAGNOZA

Polska a reszta świata:  
wypadamy blado, także na tle bliskich sąsiadów

## Raport IPTS w Sewilli, IX 2005 [FISTERA] dotyczący 8 nowych krajów członkowskich:

- ⇒ mieszkańcy regularnie korzystający z Internetu – 7 miejsce [ostatnie - Węgry] ⇐
- ⇒ gospodarstwa domowe z dostępem do Internetu – 3 miejsce po Estonii i Słowenii ⇐
  - ⇒ szerokopasmowy dostęp do Internetu – 7 miejsce [ostatnia – Słowacja] ⇐
  - ⇒ szerokopasmowy dostęp do Internetu u przedsiębiorców – 7 miejsce ⇐
- ⇒ rola sektora ICT w gospodarce – 7 miejsce, szczególnie niski udział w zatrudnieniu ⇐

**World e-Readiness Ranking 2004**  
**Economist Intelligence Unit WB**

**34 miejsce**

za Czechami [27], Węgrami [30]  
Słowenią [31]

**Badanie Capgemini 2004**  
**„Rozwój usług publicznych on line”**

**2% przy średniej UE – 42%**

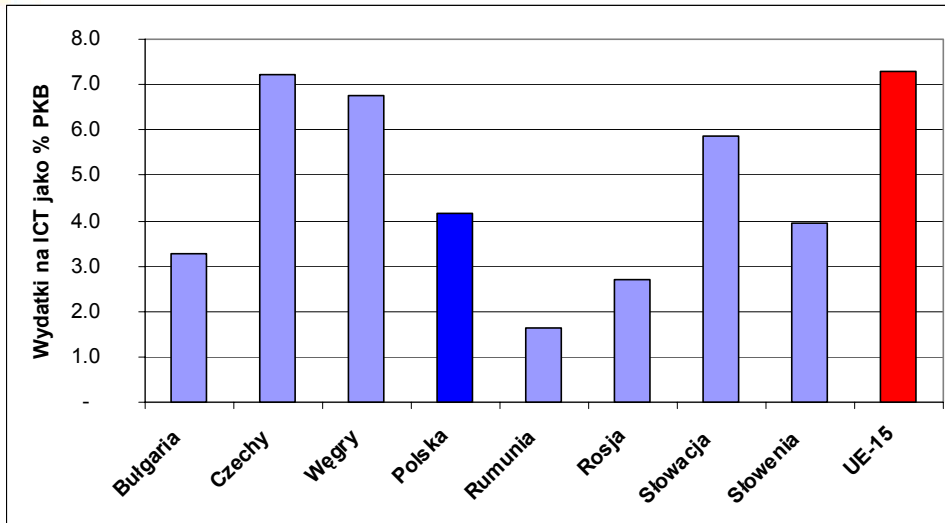
## Raport projektu IST – eUSER – popyt na usługi świadczone on line

- ⇒ fundamentalny brak umiejętności korzystania z usług eGov, eHealth, eLearning ⇐
  - ⇒ powszechny brak świadomości, że takie usługi istnieją lub mogą istnieć ⇐
- ⇒ niski poziom dostępu do Internetu dodatkowo ogranicza korzystanie z e – usług ⇐

# DIAGNOZA

## W Polsce inwestujemy za mało w ICT, aby dał się odczuć silny impuls gospodarczy [wzrost PKB]

Wydatki na ICT w wybranych krajach EŚW i UE-15, średnia dla lat 1995-2001



W krajach UE 25% wzrostu PKB i 40% wzrostu produktywności jest wynikiem inwestycji w ICT

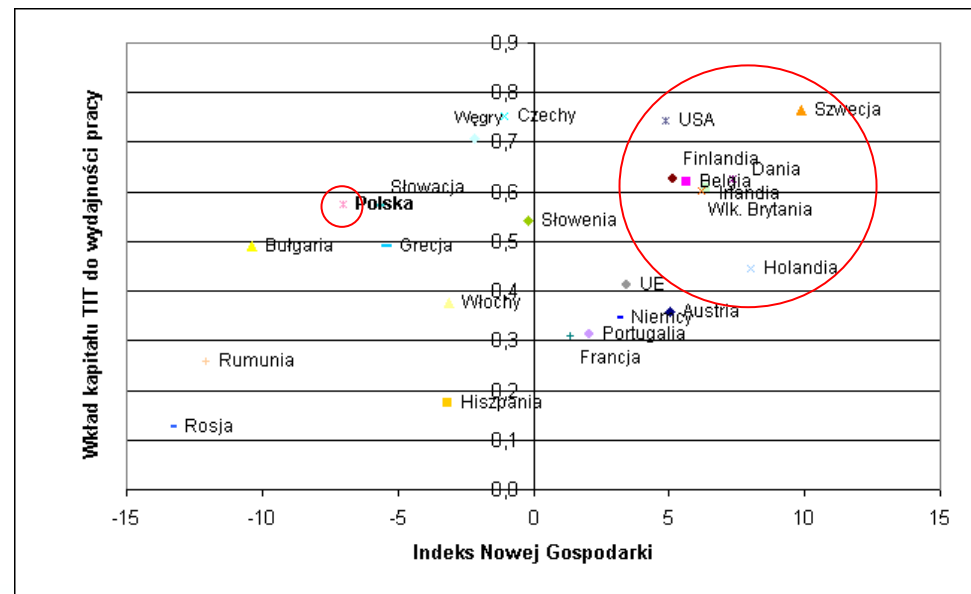
**Silny impuls gospodarczy**

Wzrost inwestycji w ICT w Polsce o 15% spowodowałby wzrost PKB do roku 2025 o minimum 20%

Polska zajmuje 20 miejsce w rankingu uwzględniającym indeks nowej gospodarki

### Czynniki wzrostu PKB i produktywności:

- ⇒ inwestycje w ICT w branżach nie-ICT
- ⇒ podniesienie jakości zarządzania
- ⇒ reorganizacja procesów produkcyjnych
- ⇒ poprawa jakości kapitału ludzkiego
- ⇒ podniesienie jakości ram prawnych



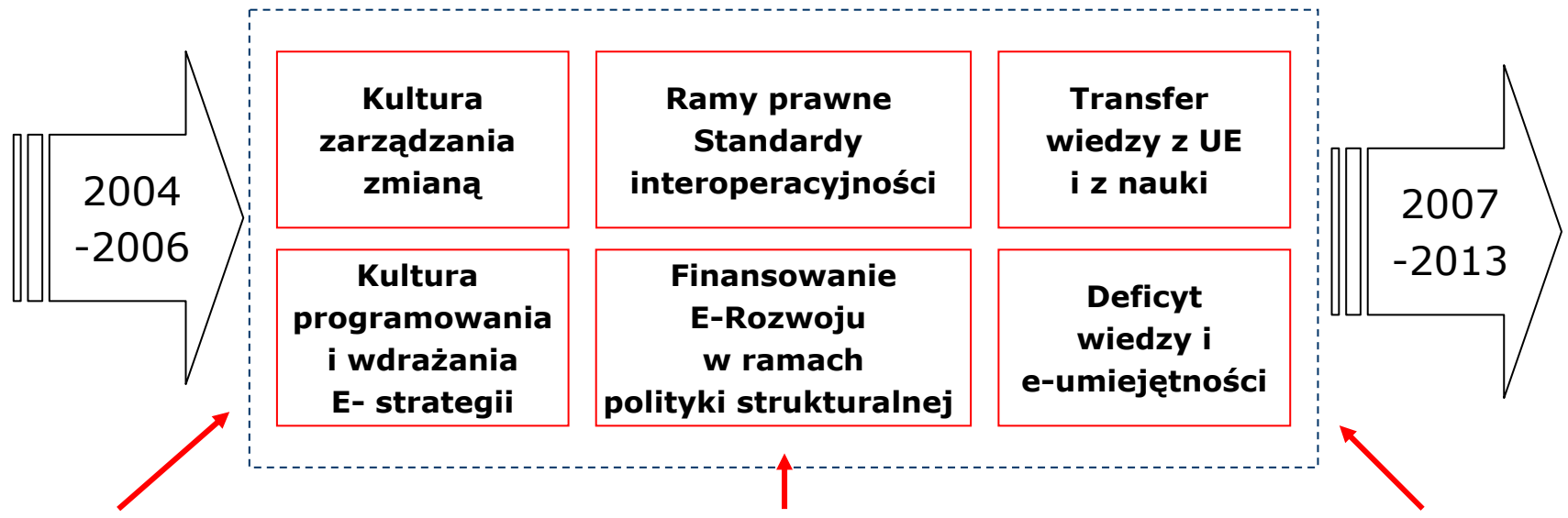
Źródło: M. Piątkowski [2004]



# DIAGNOZA

## Słabości wewnętrzne: nieczytelny model polskiej e-administracji, resortowość i niski poziom wiedzy

**Reforma polskiej administracji jest opóźniona o 4-5 lat w stosunku do krajów UE**



Samorządy lokalne nie wiedzą jaka jest [będzie] i na jak długo doktryna organizacyjna i architektura e – administracji w Polsce. Trudno w takich warunkach rozwijać usługi publiczne on line i inwestować w ICT

**Poziom lokalny**

Bez menedżerskiego zarządzania, wzmocnienia instytucjonalnego, i programowania strategicznego samorządy regionalne nie będą zdolne do efektywnego spożytkowania 3,6 – 3,8 mld zł w RPO na projekty e-Rozwoju

**Poziom regionalny**

Ministerstwa dbają o własne systemy, konkurują z innymi o fundusze i o to wokół którego rejestru będą integrowane rządowe systemy informatyczne. Brak zrozumienia u decydentów wpływu ICT na rozwój państwa

**Poziom centralny**



# DIAGNOZA

Administracja zajmuje się sama sobą – rozwój społeczeństwa informacyjnego staje się iluzją...

Zapobieganie  
wykluczeniu ?  
informacyjnemu

Modernizacja  
zarządzania ?  
i usług przez AP

Wsparcie  
systemu ?  
szkolnictwa

Wsparcie  
biznesu ?  
w regionie

## Polityka strukturalna

- ⇒ 90% projektów realizują urzędy położone w miastach – rośnie sfera 'wykluczenia informacyjnego'
- ⇒ wśród projektów dominuje zakup wyposażenia i oprogramowania dla urzędów

Podnoszenie  
jakości życia ?

Kreowanie  
podaży ?  
nowej pracy

Modernizacja  
obszarów ?  
wiejskich

Wsparcie  
systemu ?  
ochrony zdrowia

Czy samorządy analizują na co wydadzą do 2008 roku niemal pół miliarda złotych?  
Czy wiedzą jak spożytkują 3,7 mld zł do roku 2015?



**Generalnie**  
**NIE**



# **HIPOTEZA** Bez redefinicji modelu administracji Polska nie będzie w stanie wykreować impulsu dla rozwoju kraju

*„ Do tej pory, mimo wysiłków reformatorskich, nie udało się w Polsce ustanowić układu instytucjonalnego, który umożliwiłby pełne wykorzystanie naszych możliwości rozwojowych. Chaotycznie miotamy się między centralizacją i decentralizacją, podejściem sektorowym i horyzontalnym, naciskiem na resortowość i samorządność. Wśród obywateli wywołuje to przekonanie o „biurokratycznej anarchii”.*

*Z tego wynika, iż nie da się oddzielić dwóch procesów: określenia celów rozwoju społeczno-gospodarczego i zmian w układzie instytucjonalnym władzy. Stąd Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013 musi być także programem niezbędnych zmian instytucjonalnych”*

**Projekt NPR na lata 2007-2013**

**Brak zmian instytucjonalnych zakonserwuje resortowy model zarządzania państwem oraz kontynuację modelu sprawowania „władzy” a nie „służby publicznej” w administracji**



# ZMIANA

Konieczny jest plan zasadniczego przełomu  
- nie wystarczy kosmetyka poprzez „informatyzację” AP



W debacie politycznej politycy kładą nacisk na różne dziedziny państwa, które zamierzają zmodernizować lub naprawić, ale nie mówią o narzędziach modernizacji i zarządzania zmianą

tymczasem...

**Podstawowym współczesnym narzędziem modernizacji państwa i rozwoju gospodarki połączonej ze zmianami instytucjonalnymi są dziś na świecie inwestycje w ICT**

**Zmiany prawne**  
„Czyszczenie prawa”  
Pilna modernizacja prawa  
Przyswajanie prawa UE

**Re-inżynieria AP**  
Uproszczenie  
i standaryzacja procedur  
Integracja back office  
Zmiany instytucjonalne

**Finansowanie**  
Mierzalność efektów  
Koordynacja z NPR  
Odpowiedzialność za wdrożenie

**Jeśli dziś chcemy zrealizować program reformy państwa i wykreować silny impuls rozwojowy gospodarki – to musimy pamiętać o tym że zmianom prawnym musi towarzyszyć re-inżynieria administracji i odpowiednie finansowanie**

# ZMIANA

Lata 2007-2013 będą kluczowe dla rozwoju Polski jako członka UE. Taka szansa się nie powtórzy



## 4 filary szansy rozwojowej:

- |  |   |   |
|--|---|---|
| ① zdecydowane zwiększenie inwestycji państwa w zaawansowane technologie ICT, obecny projekt NPR zwiększa średnioroczne nakłady tylko 4-krotnie   | → | Polska w latach 2004-2006 wydała na ICT tyle co Nadrenia – Palatynat w latach 2000-2006                             |
| ② przeprowadzenie reformy administracji publicznej oraz silne wzmocnienie instytucjonalne sektora otoczenia biznesu, tak aby były zdolne do efektywnej absorpcji środków funduszy strukturalnych                                   | → | Brak programu takiej reformy, kultury programowania i wdrażania rozwoju opartego na ICT                             |
| ③ przygotowanie i wdrożenie programów edukacji: wspierających system szkolny rozwiązaniami ICT, upowszechniającymi wiedzę i umiejętności niezbędne dla uczestnictwa w społeczeństwie wiedzy, adresowane do różnych grup docelowych | → | Brak systemowego wsparcia systemu edukacji treściami on line, obecne szkolenia nie odpowiadają potrzebom gospodarki |
| ④ skoncentrowanie inwestycji i działań na zrównoważonym rozwoju i zapobieganiu 'wykluczeniu informacyjnemu' [ <i>digital divide</i> ]  | → | Realizacja ZPORR pogłębia przestrzeń 'wykluczenia informacyjnego'   |

**W realizacji takiego programu administracja odgrywać będzie kluczową rolę  
Inwestycje w administrację służą wszystkim – mają silny wpływ na rozwój**





**Polska administracja już dziś ma w rękach narzędzia prawne i organizacyjne, ale nie potrafi ich efektywnie wykorzystać**

### **Niezbędne obszary modernizacji w administracji wspieranej ICT:**

- ① **redefinicja zadań administracji różnych poziomów i typów**, tak aby odpowiadały one potrzebom gospodarki wykorzystującej zaawansowane technologie ICT, a także na nowe wyzwania wynikające z przemian społecznych (nowe usługi)
- ② **programowanie i konsekwentne wdrażanie e-strategii** na każdym poziomie administracji; zrozumienie funkcjonalnego i praktycznego charakteru strategii i planów operacyjnych, koncentracja na procesach gospodarczych i społecznych – nie na modernizacji administracji jako takiej
- ③ **homogenizacja i standaryzacja procedur administracyjnych** w skali kraju, co umożliwi realne i efektywne wdrożenie usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną oraz stworzy warunki do realizacji nowych modeli obsługi mieszkańców i przedsiębiorców
- ④ **zapewnienie transferu wiedzy i doświadczeń do administracji** (dobre praktyki) z krajów UE oraz dzięki współpracy z sektorem B&R i z sektorem ICT, systemowo rozwiązane w skali kraju szkolenia dla pracowników sektora publicznego, permanentna edukacja pracowników samorządowych

**Odejście od „informatyzacji”.**  
**Sporządzenie planu modernizacji zarządzania państwem z wykorzystaniem ICT**  
**Redefinicja obecnej doktryny eGovernment**  
**Stworzenie fundamentów usług publicznych on line**

### **Nowa doktryna obejmująca:**

- ☞ analizę funkcjonalno-efektywnościową administracji [*eGov with reflection*]
- ☞ zerwanie z koncepcją integracji front office
- ☞ integrację back office [👉rejstry👈]
- ☞ całościowe ujęcie – rząd +samorząd [👍 👍 👍]
- ☞ bezpieczne zarządzanie tożsamością - wdrożenie podpisu elektronicznego [👉]
- ☞ mechanizmy zarządzania

**Zintegrowane zarządzanie całością programu modernizacji administracji przy użyciu różnych instrumentów finansowania [NPR +offset]**

**Standaryzacja oraz wskazanie minimów technicznych dla systemów e-Administracji zapewni wzrost konkurencji między firmami realizującymi projekty rządowe i samorządowe**

### **Program doradztwa dla samorządów**

- krajowy program finansowania regionalnych centrów wspierania programu modernizacji administracji

**Krajowy Program Projektów Lokalnych** – pilotowe wdrożenia w mniejszej skali jako *case studies* dla samorządów



**Dziękuję za uwagę !**

**Krzysztof Głomb**  
**[k.glomb@mwi.pl](mailto:k.glomb@mwi.pl)**

**Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”**

**ul. Krakowska 11a**

**33-100 Tarnów**

**tel.: 14 627 24 92, 628 42 10**

**fax: 14 628 43 11**

<http://www.mwi.pl>

<http://www.9kmwi.mwi.pl>

<http://www.pldg.pl>